

Sygn. akt XI W 13617/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie XI Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Smulewicz

Protokolant: Monika Szostak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 marca 2016 r. w W.
sprawy **K. K.**

syna P. i I. z d. G.

urodzonego dnia (...) w S.

obwinionego o to, że:

1. w dniu 16 kwietnia 2014 r., w siedzibie Straży Miejskiej na ulicy (...) w W., będąc użytkownikiem pojazdu marki T. o numerze rejestracyjnym (...) wbrew obowiązkowi, nie wskazał na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył w/w pojazd do kierowania w dniu 20.01.2014 r. o godzinie 19:09 na ul. (...) przy ul. (...) w W.,

tj. za wykroczenie z art. 96 § 3 Kodeksu Wykroczeń;

2. w dniu 16 kwietnia 2014 r., w siedzibie Straży Miejskiej na ulicy (...) w W., będąc użytkownikiem pojazdu marki T. o numerze rejestracyjnym (...) wbrew obowiązkowi, nie wskazał na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył w/w pojazd do kierowania w dniu 27.01.2014 r. o godzinie 10:04 na ul. (...) przy ul. (...) w W.,

tj. za wykroczenie z art. 96 § 3 Kodeksu Wykroczeń;

orzeka:

I. obwinionego **K. K.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów stanowiących wykroczenia z art. 96 § 3 kw i za to na podstawie art. 96 § 3 kw skazuje go, zaś na podstawie art. 96 § 1 kw w zw. z art. 96 § 3 kw i art. 24 § 1 i § 3 kw wymierza obwinionemu łącznie karę grzywny w wysokości 600 (sześćset) złotych;

II. na podstawie art. 118 § 1 kpw, art. 627 kpk w zw. z art. 119 kpw zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 (sto) złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania oraz kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem opłaty.

Sygn. akt XI W 13617/15

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy głównej Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 stycznia 2014 roku, o godzinie 19:09 na ul. (...) przy ul. (...) w W., samoczynne urządzenie do pomiaru prędkości zarejestrowało, iż kierujący pojazdem marki T. o numerze rejestracyjnym (...) wjechał na skrzyżowaniu za linię warunkowego zatrzymania przy nadawanym przez sygnalizator S-1 sygnale czerwonym.

W toku czynności wyjaśniających funkcjonariusze Straży Miejskiej na podstawie Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców ustalili, że właścicielem pojazdu jest (...) Sp. z o.o. w W.. Spółka ta została wezwana do wskazania, komu powierzono do kierowania przedmiotowy pojazd w dniu 20 stycznia 2014 roku.

W odpowiedzi spółka nadesłała oświadczenie, wskazując jako użytkownika pojazdu K. K..

Do K. K. wysłane zostało wezwanie, w trybie art. 78 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku, Prawo o ruchu drogowym, do wskazania osoby, której powierzył pojazd marki T. o numerze rejestracyjnym (...) do kierowania w dniu 20 stycznia 2014 roku o godz. 19:09.

Przedmiotowe wezwanie zostało odebrane osobiście przez K. K. w dniu 9 kwietnia 2014 roku.

K. K. nie odpowiedział na wezwanie Straży Miejskiej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: notatki urzędowe (k. 55-57, k. 71), wezwania (k. 59, k. 63, k. 65), zwrotne potwierdzenie odbioru (k. 66), oświadczenie (k. 60), umowę użyczenia pojazdu (k. 61) dokumentację zdjęciową na CD (k. 112).

W dniu 27 stycznia 2014 roku, o godzinie 10:04 na ul. (...) przy ul. (...) w W., samoczynne urządzenie do pomiaru prędkości zarejestrowało, iż kierujący pojazdem marki T. o numerze rejestracyjnym (...) wjechał na skrzyżowaniu za linię warunkowego zatrzymania przy nadawanym przez sygnalizator S-1 sygnale czerwonym.

W toku czynności wyjaśniających funkcjonariusze Straży Miejskiej na podstawie Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców ustalili, że właścicielem pojazdu jest (...) Sp. z o.o. w W.. Spółka ta została wezwana do wskazania, komu powierzono do kierowania przedmiotowy pojazd w dniu 27 stycznia 2014 roku.

W odpowiedzi spółka nadesłała oświadczenie, wskazując jako użytkownika pojazdu K. K..

Do K. K. wysłane zostało wezwanie, w trybie art. 78 ust. 4 i 5 ustawy dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym, do wskazania osoby, której powierzył pojazd marki T. o numerze rejestracyjnym (...) do kierowania w dniu 27 stycznia 2014 roku o godz. 10:04.

Przedmiotowe wezwanie zostało odebrane osobiście przez K. K. w dniu 9 kwietnia 2014 roku.

K. K. nie odpowiedział na wezwanie Straży Miejskiej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: notatkę urzędową (k. 1-3), wezwania (k. 4, k. 9), zwrotne potwierdzenia odbioru (k. 5, k. 10), oświadczenie (k. 6), umowę użyczenia pojazdu (k. 7).

W postępowaniu sądowym obwiniony nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów (zapis audiowizualny rozprawy z dnia 1 marca 2016 roku, minuty od: 00:06:37 do 00:15:48, k. 175, k. 116). Wyjaśnił, że zarówno nie był właścicielem przedmiotowego pojazdu, jak i nie użytkował go, na podstawie innego stosunku prawnego. Nie pamiętał, czy tego dnia użytkował ten pojazd. Dalej obwiniony kwestionował zaistnienie okoliczności zawartych w opisie czynów oraz skuteczność kierowanych do niego wezwań ze Straży Miejskiej. Obwiniony podniósł także, że nie ma wiedzy, czy to on dysponował przedmiotowym samochodem. Jego zdaniem 3 miesiące jest okresem, kiedy trudno jest pamiętać, co się robiło o konkretnej godzinie. Po otrzymaniu wezwań obwiniony miał kontaktować się ze Strażą Miejską telefonicznie. Dalej wskazał, że przedmiotowy pojazd udostępniał wielu osobom, nie był jego leasingobiorcą. Na pytanie Przewodniczącego obwiniony wyjaśnił, że nie wie, czy miał ten samochód, nie był on w jego posiadaniu samoistnym, nie pamiętał tego samochodu, ani spółki (...). Po okazaniu obwinionemu umów użyczenia

pojazdów stwierdził on, że na tych umowach widnieje podpis podobny do jego, jednak nie pamiętał tych okoliczności. Odnosząc się do treści sprzeciwu wskazał, że nie miał na myśli przedmiotowego pojazdu, a samochód z którego korzystał na co dzień. Z samochodu, z którego korzystał na co dzień korzystał głównie on, ale również w razie potrzeby inne osoby, jego partnerka życiowa, jego rodzina, zostawiany był w serwisie, gdzie wykonywane były jazdy testowe. Obwiniony wyjaśnił, że gdyby korzystał z samochodu będącego przedmiotem niniejszej sprawy, korzystałby z niego on, współpracownicy kancelarii, mógł być w myjni, mógł korzystać ktoś z jego bliskich. Obwiniony podniósł również wątpliwości odnośnie konstytucyjności kierowanych do niego przez Straż Miejską wezwań alternatywnych.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd odmówił waloru wiarygodności wyjaśnieniom obwinionemu, zwłaszcza w zakresie w jakim twierdził, iż nie był użytkownikiem przedmiotowego pojazdu w chwili wykroczeń polegających na niezastosowaniu się do sygnalizatora nadającego sygnał czerwony oraz nie jest w stanie wskazać, komu powierzył przedmiotowy pojazd do kierowania w dniach 20 i 27 stycznia 2014r., uznając je za przyjętą linię obrony.

Materiał dowodowy w tym zakresie, nie korespondował z treścią wyjaśnień obwinionego. Wynika z niego bowiem, że w chwili obydwu zdarzeń to obwiniony był użytkownikiem przedmiotowego pojazdu. Świadczy o tym umowa użyczenia samochodu podpisana przez obwinionego. Obwiniony nie kwestionował, że zawarł tę umowę twierdząc, że podpis na niej jest podobny do jego podpisu.

Również argumentacja obwinionego, jakoby stosowanie wezwania alternatywnego przez Straż Miejską (...) W. było niezgodne z Konstytucją RP nie znajduje potwierdzenia w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, na które powołuje się K. K.. Zważyć należy, iż Trybunał w wyroku z dn. 12 marca 2014 r. (sygn. P 27/13) uznał konstytucyjność przepisu art. 96 § 3 kw. Sąd w obecnie obowiązujących przepisach prawa, nie znalazł podstaw do kwestionowania sposobu procedowania przez Straż Miejską, które mogłyby skutkować np. nieważnością postępowania bądź być przyczyną jego umorzenia.

Zważyć ponadto należy, iż Straży Miejskiej przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia z art. 96 § 3 kw. Wszelkie wątpliwości prawne w tym zakresie zostały rozwiane wraz z wydaniem przez Sąd Najwyższy uchwały w składzie 7 sędziów, a więc mającej moc zasady prawnej, z dn. 30 września 2014 r. (sygn. I KZP 16/14).

W tym miejscu należy także wskazać uzasadnienie wspomnianego już wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 marca 2014 roku, w którym poruszono temat obowiązku udzielenia odpowiedzi uregulowanego w treści art. 78 ust. 4 Prod oraz sankcji za jego naruszenie przewidzianej w art. 96 § 3 kw.

„Brak sankcji za naruszenie art. 78 ust. 4 p.r.d. skutkowałby nieuchronnie, powszechnym ignorowaniem obowiązku wskazania komu właściciel/posiadacz powierzył samochód czy motocykl do kierowania (użycia) w oznaczonym czasie. Przepis ten stałby się martwą literą prawa. W konsekwencji system automatycznej kontroli prędkości pojazdów nie spełniłby zakładanego prokonstytucyjnego celu, to jest stanowczej, prawnej zachęty do przestrzegania ograniczeń prędkości i tym samym redukcji liczby poważnych wypadków drogowych oraz liczby ich ofiar.

Jednocześnie sankcja za naruszenie art. 78 ust. 4 p.r.d. w postaci grzywny jest najmniej uciążliwym środkiem prowadzącym do zapewnienia ochrony życia i zdrowia osób uczestniczących w ruchu drogowym w naszym kraju. Wykroczenie określone w art. 96 § 3 k.w. zagrożone jest wyłącznie karą grzywny, która może wynosić – zgodnie z art. 24 § 1 k.w. – od 20 do 5000 zł. Ustawodawca spośród wielu możliwych sposobów sankcjonowania obowiązku wyznaczonego w art. 78 ust. 4 p.r.d. wybrał zatem taki, który jest umiarkowany i proporcjonalny do celu. Po pierwsze, ustawodawca wprowadził odpowiedzialność wykroczeniową, nie zaś karną. Po drugie, w ramach wprowadzonej odpowiedzialności wykroczeniowej, sięgnął wyłącznie do kary grzywny, rezygnując przy tym z surowszych kar za wykroczenia, jakimi są areszt i ograniczenie wolności. Trybunał wskazuje, iż wezwany do wskazania kierującego pojazdem ma pięć możliwości: 1) wskazać siebie, jeżeli faktycznie prowadził pojazd; 2) przedstawić dowód, że nie jest ani właścicielem, ani posiadaczem pojazdu; 3) wskazać kto kierował lub używał pojazd; 4) nie wskazać komu

powierzył pojazd do kierowania lub używania; 5) przedstawić dowód, że pojazd był użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Tylko w czwartym wypadku, gdy właściciel lub posiadacz pojazdu nie wskaże komu powierzył pojazd do kierowania lub używania, naraża się na odpowiedzialność za wykroczenie określone w kwestionowanym art. 96 § 3 k.w.”

Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania wiarygodności, ani rzetelności dokumentów i dowodów ujawnionych na rozprawie bez ich odczytywania w trybie art. 76 § 1 kpw tj. notatek urzędowych (k. 1-3, k. 55-57, k. 71), wezwań (k. 4, k. 9, k. 59, k. 63, k. 65), zwrotnych potwierdzeń odbioru (k. 5, k. 10, k. 66), oświadczeń (k. 6, k. 60), umowy użyczenia pojazdu (k. 7, k. 61), dokumentacji zdjęciowej na CD (k. 112). W ocenie Sądu brak było podstaw do podważania wiarygodności tych dowodów. Strony postępowania również nie podważały ich autentyczności i informacji w nich zawartych.

Analizując powyższy stan faktyczny Sąd doszedł do przekonania, iż swoimi zachowaniami obwiniony K. K. wyczerpał znamiona wykroczenia spenalizowanego w art. 96 § 3 kw.

Zgodnie z art. 96 § 3 kw, karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wykroczenie określone w art. 96 § 3 kw ma na celu ustalenie kierującego pojazdem w razie popełnienia przestępstwa albo wykroczenia z udziałem tego pojazdu. Przepis ten odnosi się wprost do obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym, zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec; a także wynikającego z art. 78 ust. 5 pkt 1 tej ustawy, który stanowi, że w przypadku, gdy właścicielem lub posiadaczem pojazdu jest osoba prawna do udzielenia informacji, o której mowa w ust. 4, obowiązana jest osoba wyznaczona przez organ uprawniony do reprezentowania tego podmiotu na zewnątrz, a w przypadku niewyznaczenia takiej osoby - osoby wchodzące w skład tego organu zgodnie z żądaniem organu, o którym mowa w ust. 4, oraz sposobem reprezentacji podmiotu. Na podstawie art. 129b ust. 3 pkt 7 cytowanej ustawy w ramach wykonywania kontroli ruchu drogowego w zakresie, o którym mowa w ust. 2, strażnicy gminni (miejscy) są upoważnieni do żądania od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Uprawnienie to potwierdził Sąd Najwyższy w przywoływanej wyżej Uchwale z dn. 30 września 2014 r. zapadłej w składzie 7 sędziów (sygn. I KZP 16/14).

Zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy pozwala na bezsprzeczne stwierdzenie, że K. K. popełnił czyny, których znamiona opisane są w powyżej przytoczonym przepisie. Obwiniony pomimo nałożonego na niego obowiązku, nie wskazał kto w dniach 20 stycznia 2014 r. o godz. 19:09 oraz 27 stycznia 2014 r. o godz. 10:04 na ul. (...) przy ul. (...) oraz na ul. (...) przy ul. (...) w W. kierował pojazdem marki T. o numerze rejestracyjnym (...), którego kierowca nie zastosował się do sygnalizatora S-1 nadającego sygnał czerwony, czym dopuścił się popełnienia wykroczeń określonych w art. 92 § 1 kw.

Należy zauważyć, że obwiniony jako osoba, która posiada prawo jazdy powinien zdawać sobie sprawę z wszelkiego rodzaju obowiązków jakie na nim ciąży, m.in. ubezpieczeniu pojazdu, wożenia ze sobą odpowiednich dokumentów, w tym również obowiązku z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym. Podkreślić należy również, iż obwiniony ma wykształcenie prawnicze, dlatego jego świadomość prawna powinna być większa aniżeli innych obywateli. Należy wskazać, iż wezwania do wskazania zostały odebrane przez obwinionego osobiście w okresie nieco ponad trzech miesięcy od ujawnionych wykroczeń, co w ocenie Sądu dało możliwość ustalenia, kto w danym momencie kierował pojazdem. W związku z tym, zdaniem Sądu obwiniony mógł poczynić starania i ustalić, kto kierował jego samochodem - pytając choćby użytkowników i wykluczając jedną bądź drugą osobę. Nadto warto również wskazać, iż wykonaniem obowiązku wynikającego z wezwania wysłanego przez Straż Miejską jest również wskazanie kręgu osób, a nie tylko jednej konkretnej osoby. To już zaś rolą Straży Miejskiej, która prowadzi czynności wyjaśniające, jest ewentualne kierowanie kolejnych wezwań do osób wskazanych przez właściciela i ustalenie, która z nich popełniła wykroczenie. Nie chodzi zatem jedynie o wskazanie konkretnej osoby, gdy właściciel nie jest tego pewien. Właściciel powinien wskazać osoby, które mogły jechać jego samochodem w danym dniu. Spenalizowanie

czynu określonego w art. 96 § 3 kw ma na celu m.in. ustalenie kierującego pojazdem w razie popełnienia przestępstwa bądź wykroczenia z udziałem tego pojazdu. Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie, ponieważ Straż Miejska ujawniła wykroczenia, w związku z czym zwróciła się do obwinionego, jako użytkownika pojazdu, celem wskazania osoby, której powierzył swój pojazd do kierowania bądź używania. Obwiniony takiej osoby lub osób nie wskazał. Zdaniem Sądu użytkownik samochodu ma obowiązek jego zabezpieczenia i ewentualnego udostępniania innym osobom w sposób kontrolowany, choćby poprzez prowadzenie rejestru użytkownika pojazdów, zwłaszcza w sytuacji kiedy prowadzi działalność gospodarczą.

Należy zaznaczyć iż, obwiniony mógł zostać zwolniony z obowiązku wskazania kierującego pojazdem, jedynie w przypadku, gdyby zostało ustalone, że pojazd w tym czasie został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Obwiniony jednak w żadnym momencie postępowania nie wskazał aby taka sytuacja miała miejsce.

Powyższych czynów obwiniony dopuścił się świadomie, mając wymagany ku temu wiek i nie będąc w stanie wyłączającym możliwość pokierowania swoim postępowaniem lub rozpoznania znaczenia czynów. Nie występuje też żadna inna przesłanka mogąca świadczyć o niemożności przypisania obwinionemu popełnienia zarzucanych mu czynów.

Należy stwierdzić, że K. K. dopuścił się popełnienia czynów, których znamiona opisane są w stosownej ustawie, w zawinięciu, przy czym czyny jego były społecznie szkodliwe. Wszystko to stanowi o przypisaniu mu odpowiedzialności w zakresie popełnienia zarzucanego wykroczenia z art. 96 § 3 kw.

Wymierzając obwinionemu karę, Sąd kierował się ustawowymi dyrektywami jej wymiaru określonymi w art. 33 kw. Orzeczona kara grzywny w wysokości 600 (sześćset) złotych w swojej dolegliwości nie przekracza stopnia winy, jest adekwatna do stopnia wymagalności zachowania zgodnego z prawem w odniesieniu do realiów niniejszej sprawy. Oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu obwinionego Sąd zważył, że K. K. popełnił wykroczenie na skutek naruszenia istotnego obowiązku wynikającego z Ustawy Prawo o ruchu drogowym (art. 78 ust. 4 tej ustawy). W ocenie Sądu obwiniony, jako osoba posiadająca prawo jazdy, powinien znać przepisy dotyczące ruchu drogowego i stosować się do tych przepisów, czego w niniejszej sprawie nie uczynił. Tego typu wykroczenia, jakie popełnił obwiniony, zdarzają się w obecnych czasach nagminnie. W związku z tym, wymogi społecznego oddziaływania w zakresie kształtowania prawidłowych postaw wobec porządku prawnego sprawiają, że kary wymierzone za takie wykroczenia powinny odstraszać od ich popełniania i uświadamiać konieczność wywiązywania się z tego obowiązku. Należy ponadto podkreślić, iż ujawnione przez Straż Miejska wykroczenia, których dopuścił się kierowca pojazdu marki T. o numerze rej. (...) są poważne, gdyż wynikają z niezastosowania się do sygnalizatora świetlnego nadającego sygnał czerwony. Musi więc istnieć możliwość ustalenia kierującego, a zatem do wskazania, kto w oznaczonym miejscu i w określonym czasie użytkował pojazd. Wymierzając obwinionemu karę Sąd uwzględnił też warunki materialne i finansowe obwinionego. Orzeczona kara jest karą spełniającą swe cele zarówno w zakresie prewencji generalnej, jak i przede wszystkim indywidualnej. Jest ona adekwatna do okoliczności przypisanego czynu i jego społecznej szkodliwości.

Na podstawie art. 118 § 1 kpw i art. 627 kpk w zw. z art. 119 kpw, Sąd zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania, których wysokość ustalono na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 roku w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2001 r. Nr 118, poz. 1269) oraz opłatę w wysokości 60 (sześćdziesiąt) złotych, ustaloną na podstawie art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.).